

28. Krabbe a. st. s. 538, cfr. det ovenfor ved note 9 om personretten omtalte.
29. Kommenteret Straffelov, speciel del, 3. udg. (1984), s. 244 og s. 269.
30. Krabbe a. st. s. 554 og Bet. (1936) s. 44. En gennemgang af udviklingen i svensk ret findes i SOU. 1984:88, s. 134 f.
31. Smlgn. Waaben, Strafferettens specielle del (1983), s. 64.
32. Se i den forbindelse justitsminister Steinckers udtalelser (FT(F) 1936/37, Till. A, sp. 2518), hvor det i en diskussion om berettigelse af sanktioner siges: »Der synes at være god Grund til at stille sig skeptisk over for Straffetruslens Betydning som moralsk Vejledning for Befolkningen; den historiske Udvikling viser, at Statsmagten – uanset skiftende Regeringer og uanset den politiske Linie, der har været raadende – i stadigt ringere Omfang har anvendt Straf paa det moralske Omraade ---«. Spørgsmålet er imidlertid, om disse betragtninger er relevante, når det gælder en afvejning af fosterets retsbeskyttelse over for andre end den biologiske moder.
33. I FT 1972/73, Till. B, sp. 1171 ff., er optrykt en kommentar af dr. med. Halfdan Lefèvre, hvori bl.a. anføres, at princippet om, at fosteret står under lovens beskyttelse fra undfangelsesøjeblikket, medmindre moderens liv er truet, blev i virkeligheden brudt i 1937. Bruddet opstod, da man accepterede socialmedicinske indikationer, som er usikre og altid vil hvile på subjektive skøn.
34. Denne opfattelse af baggrunden for 1937-loven er næppe rigtig.
35. Se hertil Indenrigsministeriets Bet. (1984), s. 59 f.
36. Bentzon, a. st. s. 1, hvor det anføres, at selv når der er pålagt mennesker retspligter, som kommer f.eks. dyr til gode, er ikke dyrene, men samfundet den berettigede part.
37. Ross i Lærebog i Folkeret, 6. udg. (1984), s. 134, note 1, i Om Ret og Retfærdighed (1953), s. 216 ff., og i Virkelighed og Gyldighed i Retslæren (1934), s. 196 ff. Jf. hertil Deuntzer a.st. s. 2. I forordet til 1. udg. af Personretten (1942) anfører Borum, at hans fremstilling f.s.v.a. fosterets retsstilling vistnok i realiteten er i overensstemmelse med den af Ross hævdede opfattelse af fosteret som rettighedssubjekt. I UFR.1979.221 ØLD udtales, at et barn først fra fødslen i retlig henseende kan betragtes som skattesubjekt.
38. Hermed tænker Deuntzer formentlig på det forhold, at man på daværende tidspunkt ikke var i stand til biologisk at påvise eksistensen af befrugtede æg og fostre (på så tidligt et stadium, som det er muligt i dag).
39. A.S. Ørsted i Strafferetlige Skrifter i Udvalg, Anden Afdeling, udgivet i 1931, s. 312 f. Se endvidere Goos, a. st. s. 13, Torp, a. st. s. 5, og Krabbe, a. st. s. 556.
40. RT(F) 1936/37, sp. 883.
41. Smh. Bet. (1984) s. 57 og hertil 1936-bet. s. 59, hvor det anføres, at »Fosteret er en levende Organisme, der udvikler sig gradvis fra Ægcellens Befrugtning til selve Fødslen – en Udvikling, der ikke paa noget Punkt er forskellig før Udløbet af den 3. Maaned fra den derefter foregaaende. For Moderens Ve og Vel er derimod en Afbrydelse efter dette Tidspunkt betydelig farligere end tidligere«.
42. Jf. Sundhedsstyrelsens cirkulære af 21. oktober 1982 om information og samtykke. Der kan endvidere henvises til FOB.1974.167, jf. FOB.1975.43 og FOB.1957.39, jf. FOB.1958.32.
43. Begrebet forsøges ikke nærmere afgrænset i Bet., hvorfor det i udvalgets argumentation kan anvendes med en abstrakt positiv værd, se f.eks. Bet. s. 17 f. Samme abstrakte brug af begrebet genfindes i Lægeforeningens (DadL) holdning til forslaget om oprettelse af et såkaldt »etisk råd«, se Ugeskrift for Læger (1985), s. 633–634.
44. Jf. Bent Christensen, Forvaltningsret, Hjemmelspørgsmål (1980), s. 21 f., og Forvaltningsret, Almindelige emner (1979), s. 66 og 73 f. UFR1975.763 H angår udelukkende en fortolkning af offentlighedsloven, se hertil Nørsgaard, Forvaltningsret, Sagsbehandling, 2. udg. (1981), s. 134 f.
45. I Bet. (1984), s. 9, hævdes det, at teknikkerne udelukkende finder anvendelse på offentlige institutioner, hvorfor der ikke er behov for at diskutere regulering af en eventuel privat erhvervs-mæssig anvendelse af fostre m.v. Spørgsmålet er, om det er en hensigtsmæssig og korrekt forudsætning.
46. Se hertil justitsministerens besvarelse af spørgsmål vedrørende fosterets retsstilling (fortryk til FT 1983/84, sp. 7483, 7534 ff., 7615 f., 7806 f., og 1984/85, sp. 2776 ff.), hvorefter spørgsmålet om anvendelse af dele af fosteret ikke kan løses ud fra almindelige formueretlige retsgrundsætninger vedrørende ejendomsbegrebet (sp. 7484), og »efter justitsministeriets opfattelse må det imidlertid følge af de almindelige principper inden for sundhedslovgivningen, at en kvinde har ret til at bestemme, at hendes aborterede foster ikke må anvendes til forskning eller behandling« (sp. 7535). Ministeren har ikke fundet det muligt at besvare spørgsmålet om beskyttelsesinteressen på daværende tidspunkt (sp. 7616). I Bet. (1984) søges introduceret et begreb om et »etisk subjekt« (s. 14) i forbindelse med befrugtede æg og fostres retsstilling; denne begrebsdannelse bidrager ikke til en afklaring af det juridiske problem. Se også Trolle i UFR.1959B.13, 1. sp., og Bent Christensen, a. st. s. 192 f.
47. Hurwitz, Den danske Kriminalret, Almindelig del, 4. udg. (1971), s. 214.
48. Bet. (1984) er anmeldt i Berlingske Tidendes kronik den 16.11.1984 samt i DJØF-bladet, nr. 7, 1985. I omtalte kronik resumeres betænkningens forslag som følger: en accept af lægelig selvregulering, en accept af (efterfølgende) ad-hoc-regulering og en afvisning af lovfæstede forbud. Disse forslag gentoges i indenrigsministerens redegørelse i Folketinget 21.3.1985, dog kunne ministeren ikke acceptere udvalgets forslag om det påtænkte etiske råds status og beføjelser, se herom det i forbindelse med note 52 anførte. Spørgsmålet om en legalisering af de såkaldte videnskabetiske komiteer, som er oprettet på privat (lægeligt) initiativ, og deres virksomhed, som bygger på læge-kollegiale regler (den såkaldte Helsinki-deklaration II), blev ikke berørt i ministerens redegørelse.